

Hyvät Suomen Fysiologiyhdistyksen jäsenet!

Suomen Fysiologiyhdistys viettää tänä vuonna perustamisensa 50-vuotisjuhlavuotta. Yhdistyksen perustamiskokous pidettiin Helsingin yliopiston fysiologian laitoksella 10.3.1961. Tämän 50-vuotisjuhlavuoden aikana yhdistys järjestää useita kokouksia, mm. Alvar Wilskan 100-vuotisjuhlasymposiumin 14.3.2011 Lääkäritalolla Helsingissä ja kansainvälisen, transkraniaalista magneettistimulaatiota käsittelevän kokouksen Helsingissä 24 - 25.3.2011. Alvar Wilskan 100-vuotisjuhlasymposiumin järjestelyistä vastasivat yhdistyksen lisäksi Maija Wilska sekä Suomen Kulttuurirahasto. Alvar Wilska (1911-1987) toimi fysiologian henkilökohtaisena ylimääräisenä professorina Helsingin yliopistossa vv 1944 -1966. Helsingin yliopiston fysiologian laitoksella hän teki nykyään akustiikan alan merkkiteoksena pidetyn väitöskirjansa suuntakuulosta, suunnitelti ja rakensi faasikontrastimikroskoopiakin tarkemman anoptraalimikroskoopin elävien kudosten tarkasteluun, sekä "pikkumikroskoopin", eli elektronimikroskoopin 32 cm korkean laboratorioversion, ja kehitti sähköfysiologisiin mittauksiin soveltuvan mikroelektroodin. Wilska lähti 1950-luvun lopulla Yhdysvaltoihin ja toimi siellä fysiikan professorina Arizonan yliopistossa.

Ensi viikolla 24-25.3. Suomen Fysiologiyhdistys järjestää yhdessä European Science Foundationin tukeman ERNI-HSF (European Research Network for Investigating Sensorimotor Functions in Health and Disease) tutkimusohjelman kanssa sekä Finnish Graduate School of Neuroscience'n ja BioMag -laboratorion kanssa kansainvälisen kokouksen "Multimodal transcranial magnetic stimulation in the study of brain and cognition". Kokouksen yhteydessä pidetään myös "Juhani Hyvärinen" luento, jonka pitäjäksi on lupautunut Akateemikko Riitta Hari. Kokouksen ohjelma on

luettavissa osoitteesta

<http://www.erni-hsf.eu/tms-helsinki>.

Yhdistyksen jäsenet ovat tervetulleita kuuntelemaan kokouksen päättävää "Juhani Hyvärinen" luentoa.

Juhlavuoteen ajoittuu myös muita kiinnostavia kokouksia, joiden järjestelyissä Suomen Fysiologiyhdistyksen jäsenet ovat aktiivisesti mukana. Näistä mainittakoon "The International 21st Puijo Symposium", joka järjestetään Kuopiossa 29.6. - 2.7. 2011.

Yhdistys jatkaa viime vuoden puolella aloitettua fysiologian opetuksen sisällön ja aseman kartoitusta maan eri yliopistoissa. Yhdistys pyrkii tällä toiminnallaan edistämään fysiologian opetuksen tavoitteiden ja opetusohjelmien sisällön yhtenäistämistä pohjautuen FEPS:n (Federation of European Physiological Sciences) suositukseen fysiologian opetuksen minimivaatimuksista. Suositus on luettavissa Suomen Fysiologiyhdistyksen verkkosivuilta www.terveysportti.fi/sfy.

Tässä jäsentiedotteessa fysiologian professori Olli Vuolteenaho Oulun yliopistosta kommentoi endokrinologian osaamistavoitteita.

Suomen Fysiologiyhdistyksen seuraava vuosikokous pidetään Helsingissä Biomedicumissa 31.3.2011 klo 16.00, josta kokouskutsu tämän tiedotteen liitteenä.

Aurinkoista kevättä toivottaen,

Synnöve Carlson
Puheenjohtaja



“END-TERMS MEDICAL PHYSIOLOGY” -
Keskustelua fysiologian osaamistavoitteista
ja opetuskäytänteistä

Tässä kirjoitussarjassa fysiologian ammattilaiset kommentoivat FEPS:n fysiologian osaamistavoitteita. “End-Terms Medical Physiology” ei sellaisenaan ota kantaa opintosuunnitelman rakenteeseen tai esimerkiksi fysiologian ydinaineen intergaatioon muun oppiaineen kanssa, mutta tosiasiaa nämä seikat vaikuttavat merkittävästi fysiologian opetuksen ajoitukseen, sen kuormittavuuteen ja opiskelijalle eri elintoinnoista ja niiden monimutkaisista säätelyjärjestelmistä muodostuvaan kokonaiskuvaan. Siispä lyhyet kuvaukset eri yksiköiden hyväksi havaituista opetuskäytänteistä ovat hyödyllisiä kaikille opetuksesta vastaaville, opetusta suunnitteleville ja sitä toteuttaville.

Sihteeri

Joitakin kommentteja “End-terms Medical Physiology” -dokumentin endokrinologiaa käsittelevästä osasta

Mielestäni dokumentissa esitetyt tavoitteet endokrinologian osa-alueen suhteen ovat pääosin riittävät ja täysin toteuttamiskelpoiset ainakin Oulussa käytettävissä olevilla resursseilla. Endokrinologian opetus Oulussa on koostunut 12 luennosta (á 2 h), yhdestä harjoitustyöstä (4 h) ja tutkielmasta (term paper, 5-6 sivua, 5-10 englanninkielistä viitettä). Fysiologian kurssin endokrinologia muodostaa yhtenäisen kokonaisuuden vähäisin poikkeuksin. Tämä järjestely on osoittautunut hyväksi, ja opiskelijapalaute on jatkuvasti ollut hyvin myönteistä. En usko, että aiheiden ripottelu fysiologian kurssin eri osiin parantaisi endokrinologian oppimista. Reproduktio kuuluu osana endokrinologian osioon.

Eri osa-alueiden painotus on aina jossain määrin makuasia, ja olenkin tehnyt joitakin ehdotuksia esitetyn sisällön muuttamisesta:

5.1. Function of endocrine organs

Käsiteltävistä endokriinisistä “elimistä” poistaisin kateenkorvan ja lisäisin endoteelin, ruoansulatuskanavan, sydämen ja munuaiset. Integroimme opetuksessamme aivolisäkkeen, munuaisten, sydämen ja endoteelin endokriiniset funktiot. Aiheesta pidetään erillinen luento otsikolla “Verenkierron ja nestetasapainon endokrinologia” Säätelyn merkitystä ja periaatteita painottaisin vielä enemmän, käsitteenä lisäisin ainakin feed forward –säätelyn, josta endokriinisenä esimerkkinä inkretiinit.

5.2. The hypothalamic-pituitary system

Tässä osiossa sivuuttaisin autonomisen hermoston maininnalla. Autonominen hermosto on aiheellista käsitellä varhaisemmassa vaiheessa fysiologian kurssia, koska näitä tietoja tarvitaan jo esim. GI-kanavan, keuhkojen ja sydämen fysiologian oppimisessa.

5.2.2. Student has insight into the non-endocrine functions of the pituitary gland and is able to

En ole varma tämän osion mielekkyydestä ja jättäisin sen kokonaan pois (asiat tulevat riittävästi käsiteltyä oikeissa yhteyksissään).

5.3.1. Student has insight in the biochemical action of hormones and is able to

Miksi stressin hormonaalinen säätely on otettu tähän? Jättäisin sen pois, tulee käsiteltyä muussa yhteydessä.

Signaalitransduktio on varmaankin ajateltu esiteltävän muutenkin kuin cAMP:n ja fosfoinositolien suhteen.

5.3.2. Student has insight into the role of corticosteroids in the metabolism and is able to

Tähän lisäisin vielä glukokortikoidien muut kuin metaboliavaikutukset. Androgeenien vaikutukset on mielestäni syytä käsitellä reproduktion yhteydessä.

5.3.3. Student has insight into the endocrine function of various organs, such as
Nämä olisi mielekästä käsitellä yhdessä endokriinisten elinten kanssa. Jako endokriinisiin ja ei-endokriinisiin elimiin on epämääräinen eikä välttämättä palvele mitään tarkoitusta.

6. Reproduction

Tämä aihepiiri kuuluu Oulussa endokrinologian osioon. Järjestely on osoittautunut toimivaksi.

*Olli Vuolteenaho
Fysiologian professori
Oulun yliopisto*

50-VUOTISJUHLAVUODEN 2011 KOKOUKSIA

ALVAR WILSKA 100-VUOTISJUHLASYMPOSIUMI

Maanantaina 14.3. järjestettiin Helsingin Lääkäritalossa Alvar Wilska 100 -vuotisjuhlasymposiumi yhteistyössä Suomen Fysiologiyhdistyksen, Maija Wilskan ja Suomen Kulttuurirahaston kanssa. Läsnä oli 70 kutsuvierasta suomalaisen tiede-elämän eri aloilta. Symposiumin puheenjohtajana toimi *Anto Leikola* ja juhlapuhujina *Sampsä Kaataja, Pekka Puska, Armin Kohlrausch, Juha Voipio, Maija Wilska* ja *Kari Lounatmaa*. Kokouksen abstraktikirja laitetaan nähtäväksi yhdistyksen verkkosivuille.



SuFy 50 vuotta



Multimodal Transcranial Magnetic Stimulation in
the Study of Brain and Cognition
March 24-25, Helsinki, Finland
<http://www.erni-hsf.eu>

KAIKKI JÄSENET OVAT Tervetulleita
kuuntelemaan
Akateemikko Riitta Harin Juhani Hyvärinen –
luentoa "*Studying brain function in naturalistic
conditions*"
perjantaina 25.3. klo 14

Paikka: Biomedicum, pohjakerros, luentosali 2,
Haartmaninkatu 8, Helsinki.
Kahvia tarjolla pohjakerroksessa klo 13.45 alkaen
(opastekyltit neuvovat oikeaan paikkaan)

MUITA KOKOUKSIA:

SPS:
SPS Annual meeting 2011
August 12-14, Bergen, Norway
<http://tinyurl.com/sps2011>

FEPS:
Joint FEPS and Turkish Physiological Society
Scientific congress 2011
September 3-7, Istanbul, Turkey
<http://feps2011.org>

FAOPS (Federation of Asian and Oceanian
Physiological Societies)
September 11-14, Taipei, Taiwan
<http://conf.ncku.edu.tw/faops>

Lisää kokouksia SPS:n, FEPS:n ja IUPS:n verkko
sivulla.



SuFy 50 vuotta

UUTISIA

Simo Ojasta oikeusoppinut

Suomen Fysiologiyhdistyksen pitkäaikaista jäsentä, biolääketieteen emeritusprofessori Simo Ojaa Tampereen yliopistosta voidaan hyvällä syyllä kutsua elinikäiseksi oppijaksi – hänen eläinten oikeuksia käsittelevä väitöskirjansa "*Onko eläimillä oikeuksia? – Eläinlainsäädännön kehitys ja nykytila*" tarkastettiin vuoden alussa Helsingin yliopiston oikeustieteellisessä tiedekunnassa. Väitös oli hänen kolmantensa. SuFy onnittelee lämpimästi triplatohtoria!



Lisätietoja <http://aikalainen.uta.fi/2011/01/31/>

KATTOJÄRJESTÖJEN TOIMINTAA

SPS (Scandinavian Physiological Society): uusin tiedote luettavissa osoitteessa www.scandphys.org

FEPS (Federation of European Physiological Societies): tiedote ja Acta Physiologica luettavissa osoitteessa www.feps.org

IUPS tiedote luettavissa osoitteessa www.iups.org

SUFY:N VERKKOSIVUT

<http://www.terveysportti.fi/pls/sfy>
Yhdistyksen kotisivut löytyvät Duodecim-seuran ylläpitämässä portaalissa. Muun muassa apurahahakemuslomake löytyy jäsensivuilta. Pääsivuille ja yleistä informaatiota sisältäville sivuille pääsee vapaasti, mutta osa sivuista avautuu vain jäsenille. Kaikille jäsenille yhteinen käyttäjätunnus on "sfy_jasen" ja salasana "jasen".

SUFY:N APURAHAT

SuFy:n apurahojen hakuaika alkaa 1.4. ja päättyy 16.5. klo 16.00.

Hakumenettely:

Yhdistyksen apurahojen tarkoituksena on tukea taloudellisesti jäsenten tutkimustulosten kansainvälistä julkistamista, sekä koti- ja ulkomaisia yhteistyöhankkeita, opintomatkoja tai kurssiin osallistumista, mikäli ne edistävät tutkijan fysiologista tietotaitoa ja sitä kautta kehittävät alan osaamista Suomessa.

Myöntöperusteissa otetaan huomioon hakijan jäsenyys Suomen Fysiologiyhdistyksessä, matkan tarkoitus, uravaihe ja ansioituneisuus.

Yhdistyksen jäsen on apurahakelpoinen 1) mikäli hän on maksanut jäsenmaksunsa edelliseltä vuodelta ja 2) mikäli hänen edellisestä apurahamyyntöstään on kulunut vähintään kaksi vuotta.

Perustellut apurahahakemukset käyttäen yhdistyksen omaa lomakepohjaa tulee toimittaa yhdistyksen sihteerille hallituksen määrittelemän hakuajankohdan määräaikaan mennessä. Apurahahakemukseen tulee liittää yksityiskohtainen rahoitussuunnitelma ja kopio suullisen esityksen tai posteriesityksen hyväksynnästä, sekä esityksen abstrakti.

Kongressiapurahoja myönnetään pääsääntöisesti joko kutsutuista esitelmistä aiheutuvien tai hakijan omien tutkimustulosten esittämisestä aiheutuvien matkakulujen kattamiseen, ei kuitenkaan päivärahoihin.

Matka- tai koulutusapurahat maksetaan takautuvasti ja niiden maksamisen edellytys on, että

1. apurahan saaja liittää matkalaskuunsa alkuperäiset kuitit, mikäli haetaan korvattavaksi rahoitussuunnitelmassa mainittuja kuluja kokonaisuudessaan
2. saaja liittää matkalaskuunsa kuittijäljennökset, mikäli haetaan korvattavaksi rahoitussuunnitelmassa mainittuja kuluja osittain



SuFy 50 vuotta

3. saaja selvittää osittaisen rahoituksen kohdalla muut rahoituslähteet

4. saaja liittää matkalaskuunsa matkakertomuksen tai selostuksen koulutuksen (kurssin) sisällystä.

Muut apurahat:

Kotimaiset ja ulkomaiset apurahat nähtävissä Turun yliopiston tarjoamana osoitteessa <http://www.utu.fi/hallinto/tutkimuspalvelut/turatieodotus.htm>

Tietokantaan pääsy edellyttää sopimuskumppanuutta Turun yliopiston kanssa.

SUOMEN FYSIOLOGIYHDISTYKSEN HALLITUS 2010-2011

Puheenjohtaja

Synnöve Carlson, professori, LKT
Tampereen yliopisto, Fysiologian laitos
(*virkavapaalla*)
/Aalto-yliopiston Teknillinen korkeakoulu,
Kylmälaboratorio, Aivotutkimusyksikkö,
Espoo
/Helsingin yliopisto, Biolääketieteen laitos/Fysiologia
syncarls@cc.helsinki.fi

Varapuheenjohtaja

Heikki Kainulainen, professori, FT
Jyväskylän yliopisto
Liikuntabiologian laitos
heikki.kainulainen@sport.jyu.fi

Sihteeri

Liisa M. Peltonen, dosentti, FT
Biomedicum Helsinki,
Biolääketieteen laitos/Fysiologia
liisa.m.peltonen@helsinki.fi

Taloudenhoitaja

Olli Vakkuri, dosentti, FT
Oulun yliopisto, Fysiologian laitos
olli.vakkuri@oulu.fi

Jäsenet

Pirjo Pakarinen, dosentti, FT
Turun yliopisto, Biolääketieteen laitos
pirjo.pakarinen@utu.fi


Olli-Pekka Penttinen, yliopistonlehtori, FT
Helsingin yliopisto, Ympäristöekologian laitos
olli-pekka.penttinen@helsinki.fi

Ville Jantti, LKT
Tampereen yliopisto,
Lääketieteen laitos/Fysiologia
ville.jantti@uta.fi


Tuomas Westermarck, LKT
Rinnekoti-säätiö, Espoo
tuomas.westermarck@elisanet.fi



SuFy 50 vuotta

 Suomen Fysiologiyhdistys ry – Societas Physiologica Finlandiae
50 vuotta suomalaista fysiologiaa

ALVAR WILSKA



SUOMALAINEN FYSIOLOGI

100 -VUOTISJUHLASYMPOSIUMI
14.3.2011

Lääkäritalo
Makelankatu 2, Helsinki, klo 13-17

Suomen Fysiologiyhdistys ry, Majja Wilksa ja Suomen Kulttuurirahasto


"Koskaan ei saa jäädä neuvottomaksi."



"On tärkeää hankkia tietoja laajalti eri aloilta jotta se auttaisi löytämään hyödyllisiä mielleyhtymiä"

Matkalla tutkimaan kuun vuoria 15-vuotiaana itse tehdyillä kaukoputkilla.

"Olen nähnyt tehtäväkseni kehittää menetelmiä, jotta tutkijat voisivat hyödyntää niitä työssään pyrkessään päämääriinsä."



Keksijän viimeinen versio elektronimikroskoopista vuonna 1987.

OHJELMA

Symposiumin puheenjohtajana toimii professori Anto Leikola

13.00 Juhlasymposiumin avajaisanat
Professori Anto Leikola

13.10 Alvar Wilksan elämäntapaista
Fil. Tri Sampsa Kaataja

13.30 Alvar Wilksa – pioneeri kansanterveyden vaarojen sanansaattajana
Pääjohtaja Pekka Puska

14.00 Alvar Wilksa's work in spatial hearing. Ingenious contributions linking human perception, electrical engineering and room acoustics
Professor Armin Kohlrausch

Presentation of the English version of the thesis of Alvar Wilksa, entitled "Studies on Directional Hearing", originally published as "Untersuchungen über das Richtungshören" in 1938.

14.30 Mikroelektrodi yksittäisen hermosäikeen sähköimpulssin mittaajana
Professori Juha Voipio

14.50 Eteläisen solujen toimintaa anoptraalimikroskoopilla nähtynä
Yliääkäri emerita Majja Wilksa

15.15 Elektronimikroskoopin kehittämisen 30 vuotta
Dos. Kari Lounatmaa

Keskustelua, yleisön puheenvuoroja, mieleen muistunutta

Kahvitarjoilu




Löydettyään streptokokin valkosolut syövat sen viidessä minuutissa.

TAAS WILSKAAMAAN!

Kerran Alvar antoi niille sapsikoita, jolta ahmiaivat, ah, laskia ja voita. Tähän päätyttyään kova kuhu ei pä: Levottiinpa oikein ehta Wilksa-leipä!

Nyt pä profestattamme kerää natsat kekkoon. Ryhtyy uuden suuren tutkimuksen tekoon. Meitä piiskaa Alvar-Antti Nikotini: Vuoross' sitten ehkä – nainen, laulu, viini?

Kuulkaat! Minun tässä sanaa on pakko: Tupakointi joutavaa on, tehdään lakkot ilmaan raittiseen nyt kaikin sirtykämme, Muuten yksiksiäsi ainiaaksi jäämme.



Stereoriingillä pystyttiin haavoittuneen sirpaleet "tasmapoimimaan" pinsetillä.



Elektronin oikea tie löytyi - kun oli ensin kokeiltu 990 linssikombinaatiota.



Kukkien kuvaus oli AW:lle rakas harrastus.